

1875

Quaestionum criticarum de Chalcidii in Timaeum Platonis commentario, specimen primum

Iwan von Müller

[Let us know how access to this document benefits you.](#)

Follow this and additional works at: <http://repository.brynmawr.edu/digitizedbooks>

 Part of the [Classical Literature and Philology Commons](#)

Custom Citation

Müller, Iwan von. 1875. *Quaestionum criticarum de Chalcidii in Timaeum Platonis commentario, specimen primum*. Erlangen: Typis Joann. Paul. Adolph Junge et Filii.

This paper is posted at Scholarship, Research, and Creative Work at Bryn Mawr College. <http://repository.brynmawr.edu/digitizedbooks/37>

For more information, please contact repository@brynmawr.edu.

REGIAE FRIDERICO-ALEXANDRINAE

LITERARUM UNIVERSITATIS

P R O R E C T O R

D. EUGENIUS DE GORUP-BESANEZ

CHEMIAE PROFESSOR PUBLICUS ORDINARIUS

CUM

PROCANCELLARIO

RELIQUOQUE SENATU ACADEMICO

SUCCESSOREM SUUM

CIVIBUS ACADEMICIS

COMMENDAT.

PRAEMISSUM EST

I W A N I M U E L L E R I

QUAESTIONUM CRITICARUM DE CHALCIDII

IN TIMAEUM PLATONIS COMMENTARIO

SPECIMEN PRIMUM.

ERTANGAE.

TYPIS JOANN. PAUL. ADOLPH. JUNGE ET FILII.

MDCCCLXXV.

Timaeum Platonis propter rerum et subtilitatem et obscuritatem iam antiquis temporibus permultos nactum esse explanatores cum multi alii testantur, tum Galenus in libro octavo de Plac. Hipp. et Plat. p. 686, 6 ed. n. (cf. de Subst. nat. fac. IV 758 ed. K.). Idem non solum in his libris ¹⁾, sed etiam in multis aliis operibus multos e Timaeo locos excerpserat atque quam accommodatissime sententiae Platonis explanare studuit. Quid? quod commentarium scripsit de rebus in Timaeo ad medicinam spectantibus ²⁾? Itaque nobis in Galeni studiis versantibus saepe evolvendus erat Platonis liber atque eius interpretes adeundi tum recentiores, tum veteres, in his Proclus et Chalcidius. Atque illius quidem textus Schneideri opera satis emendatus videtur, Chalceidii autem, qui solus post Ciceronem quarto, ut videtur, p. Ch. saeculo partem aliquam Timaei latine reddidit et enarravit, non eandem rationem esse inveni, quippe cuius liber etiam nunc certo fundamento critico careret. Is enim, qui novissime eum edidit, Mullachius Jo. Alb. Fabricii editionem, quam is secundo volumini operum S. Hippolyti a se a. 1718 editorum inseruit, ita renovavit, ut neque plenum apparatus criticum colligeret neque, quas lectiones e codicibus Mediceis, quos tamen, ut ipse ait, in itinere festinanter excerpserat, petiisset, indicaret. Quod minus ei vitio verterim, quia nova recensio a consilio operis, cui Chalceidius intexuit, fortasse aliena visa est ³⁾; sed eorum, qui maius in Chalceidius conferre studium velint, rationibus ne huius quidem editione satisfactum esse vehementer dolendum est. Etiamnunc in tenebris errant, qui hac editione utuntur, quae

1) Vide indicem locorum in Quaestt. critic. Erlang. 1871 pp. 3 et 4.

2) Cf. Fragments du commentaire de Galien sur le Timée de Platon par Daremberg. Par. 1848 p. 2.

3) Insertus enim liber Chalceidii est secundo volumini Fragmentorum Philosophorum Graecorum Paris. MDCCCLXVII.

sit lectionum in ea fides, quot qualesve in bibliothecis Europaeis lateant codices, quae denique eorum condicio atque inter ipsos necessitudo sit, prorsus nescii. Atqui satis larga copia codicum exstat, quibus recte adhibitis textus Chalcidii mendis vitiisque permultis, quibus nunc laborat, perpurgari et ad pristinam integritatem revocari possit. Ex his duos codd. Cracovienses et quattuor Vindobonenses nuper contulit J. Wrobel⁴⁾, quem, ut est diligentissimus sermonis Chalcidiani observator, novam editionem pervelim adornet. Interim nos, ne lectores Chalcidii, qui quam dignus esset, ad quem nimis diu neglectum philologi animum adverterent, Wrobel l. l. optime docuit, omni subsidio critico destituti viderentur, hac commentatione constituimus unius saltem codicis, quem, quod quidem nos sciamus, nemo recentiore aetate excussit, lectiones cum editione Mullachiana collatas tradere, sed propter terminorum hisce scriptiunculis circumscriptorum angustias eam tantum partem, qua interpretatio Chalcidii continetur, ac ne eam quidem totam tractare, alteram, quae eiusdem enarrationem complectitur, in aliud tempus dilaturi. Sed nolumus enotare tantum lectiones, sed adnotationibus aliquot locis subiectis simul probare, quid vel unius codicis ope quamquam mendis, vitiis, praetermissionibus, interpolationibus non immunis ad textus in edd. traditi emendationem conferri posset.

Codex Bambergensis M. V, 15 'ex bibliotheca reverendissimi Capituli Bambergensis' membr. saec., ut videtur, XI in 4° mai. diversis manibus inter se excipientibus exaratus constat nunc e plagulis 117, olim 118 in quaterniones 14 divisus, quarum singulae paginae lineas vicens quinas habent. Raro litterae vel voces singulae evanuerunt vel absumptae sunt. Plagulis 116 continetur Chalcidius; plagulae centesimae decimae septimae pagina prior vacua relicta est, altera habet inscripta quaedam, de quibus alias disputabo; plagula extrema nunc excissa est.

A librariorum verba scriptoris exarantium manibus (B¹) discernendae sunt plures aliae manus, una eius (B²), qui per totum codicem menda librariorum ad fidem, ut videtur, exemplaris his propositi correxit, omissas vel syllabas vel voces supplevit, denique ad marginem summaria rerum vel iudicium suum de eis, quae Chalcidius tractat, adiecit; ceterae (quas nullo discrimine siglo B³ notavi) eorum sunt, qui nonnullis locis et correctoris vicem obtinuerunt et ingenii sui coniectura vitia emendare studuerunt. Commentarii primae parti figurae geometricae et astronomicae insertae sunt, quarum notae e graecis litteris constant. Has non raro male appinxit librarius huius partis, utpote qui earum prorsus ignarus esset. Eadem de causa in textu ipso graecas litteras cum latinis commiscuit et verba graeca latinis litteris plerumque perperam reddidit.

4) vide Annal. Gymn. Austr. XXVI, 178 seqq.

Latina autem verba scribendi ratio praeter menda illius aetatis propria bene se habet multoque praestantior quam Mullachiana est.

In duabus potissimum rebus cod. B a Mullachii editione multum discrepat, collocatione verborum, ut ex lectionibus infra enotatis apparet, et digesto ordine rerum. In Mullachiana enim interpretationem Timaei sequitur commentarius, in B autem interpretatio in duas divisa partes est, quarum utramque sua excipit enarratio; prior interpretationis pars usque ad p. 167, 11 (ed. Mull.) porrigitur; hanc statim sequitur ea pars commentarii, quae huc spectat; deinceps alteram interpretationis partem sequitur reliqua pars commentarii.

His praemissis varias lectiones hunc in modum exscripsimus.

Ed. Mullach.

P. 147^b Chalcidius v. c. in Timaeum Platonis Prooemium

Chalcidius Osio suo salutem
quum bonorum omnium

causam consistere

p. 148^a paene

effectum

spem dignam proventu

ad hoc tempus intentati

a Graecis Latio

mutuandum statueras

verecundiam, ei

maluisti

148^b nunquam

solennibus

Cod. Bamb.

Fol. 1^a Calcidius in Thimeo (*man. rec.*)

Josio Chalcidius (*litt. maiusc. rubr.*)

cum omnium bonorum (*nusquam quum reperitur*)

consistere causam

pene (*sic saepe; nonnunquam paene*)

effectui ⁵⁾

dignam spem proventuri

intemptati ad hoc tempus

a grecis lacio (*sic non raro; aliis locis graeci et latium*)

statueras mutuandum

verecundiam tui ei ⁶⁾

malueris

numquam

sollemnibus (*sic omnibus locis*)

5) cf. 173^b extr: eidemque instrumenta, quae adminicularentur providis animae motibus, assignavit.

6) Apodosis non a verbis ei potius, ut apud Mullachium, sed a verbis credo propter incipit; cf. 178^a sub fin.: si quis — quaerat quae sit, opinor posse — responderi; 225^a extr.: cum igitur ita se habebit et audiet —, opinor, tunc — confidit.

contradicere
callida
alacriore mente
operis fuit prolixitas
simulque quod
tanquam
quod si
fiduciam

149^a Platonis Timaeus. Chalcidio v. c. interprete. Interloquuntur Socrates, Timaeus, Hermocrates, Critias.

Timaeae
ut qui
ex conducto resideatis
neque enim
communione
tui et item horum erit officii

participis
absentia
aequum
omnes pro viribus
nisi sit molestum
ab exordio

contra dicerem
calida B¹ callida B²
alacriore m.
fuit operis prolixitas
simul ⁷⁾ quia
tamquam (*sic fere omnibus l.*)
quod cum

fol. 1^b fiduciam. *Sequitur maiusc. rubr. epistula (epistola B²) explicit feliciter; deinde Unus Duo Tertius (super Unus B³ scripsit timeus, super Duo critias, super Tertius ermocrates). Personae dialogi internoscuntur litteris S T C plerumque supra lineam posit.*

Timee (*ante Tim. B³ o adiecit*)
ut om.
ex conditore sideatis B¹ ex conducto res. B²
nec enim
communicatione ⁸⁾
supra tui et scripsit B³ o socrate, *supra*
erit off. critiae et ermocrati
supra participis B³ scripsit quarti
absentiam
aecum (*sic fere omn. l.*)
omnes pro viribus omnes
nisi erit m.
ab *adiec.* B²

7) cf. 178^b med.: Decet ergo facere comparisonem —; simul ita intellegendum; 209^b post med.: Custodem vero . . . propterea dicit esse, quia . . . succedit; simul, quia immobilis terra est, . . . cognominavit; 219^b sub fin.: Frequenter vero accidentia naturalia, propterea quia . . .; simul, quia . . ., etiam haec, quae artibus efficiuntur, sunt frequentia; 258^b extr.: Hos igitur . . . admonet . . .; simul habet exhortationem; cf. Krebs *Antib.*⁴ p. 897.

8) 174^a extr.: nullam habens cum proximo tunc aëre communicationem; 176^a ante fin.: propterea sermonis est ordinata communicatio, ut praesto forent mutuae voluntatis indicia; 258^a extr.: communicationemque et quasi quandam societatem.

o Socrates
 149^b agrorum cultores
 caeterarumque
 iuventute
 nempe cunctis
 solis iis
 oboedientes
 naturaque amicos: asperis autem
 porro
 et religione
 ancipitis
 adolescentes
 Procul dubio
 150^a caeterae supellectilis
 exhibentibus
 tanta
 in hunc modum
 foeminis
 quas
 similes
 iisdem
 cetera quae
 dici
 vivaciorisque
 consanguinitatis exhibeant religionem
 sociorum
 ducuntur

o socrate
 cultores agrorum
 ceterarumque (*sic fere omn. l.*)
 iuvente B¹ iuventute B²
 nempe ceteris
 solis enim B¹ s. his B²
 oboedientes
 naturaque asperos amicos autem B¹, *corr.* B²
 fol. 2^a ferro B¹ porro B²
 et *om.*
in marg. B³: vel accipitis
 adulescentes
 ita
 supellectilis ceterae
 exhibentibus
supra tanta B³ *scripsit* re.
 in istum modum
 feminis
 quod ⁹⁾
 similes *corr.* *in* similis B¹ similes B³
 isdem
 ceteraque B¹ cetera quae B²
 dici B¹ duci B³
 vivaciorisque
 religionem consanguinitatis exhibeant
 sororum (*ἀδελφάς*)
 ducuntur B¹ ducantur B²

9) quod cum Coniunctivo (conveniat) vel Indicativo vicem obtinet Accusativi c. Inf., cuius usus permulta apud Chalcidium exempla inveniuntur, velut 152^b extr.: expertumque liquido, quod .. habeat scientiam; 157^b extr.: perspicuum est, quod .. mundi sit instituta molitio; 169^a extr.; 213^a p. in.: docet eos, cuius naturae sint quodque ex compositione subsistant; 214^b med.: intellectu facile, quod .. compleat; 217^b med.: quid respondebimus? Quod deus sciat quidem omnia; 218^b med.: sciebat enim, quid esset eligendum quodque optio penes hominem (sc. esset); 228^b ante fin.: haec .. asseruntur .. ad probandum, quod principalis animae vis in corde sit; 230^b p. med.: Quis enim nesciat, quod ... habet deliberatio ...? etcett.

exhibeatur
 aemulatione
 150^b moratae
 non tenetis
 praelationem
 Illud etiam
 foetus
 in patria
 alendos. Ti. Id ipsum. So. Caeteros able-
 gandos, sed cuidam usui futuros patriae
 processu aetatis
 habendos
 ex iis
 degenerarint
 ad ordinem secundae dignitatis
 Timaeae
 licet strictim

exhibetur
 emulatione
 morare B¹ moratae B²
 non t. B¹ nonne t. B² 10)
 m *eras*.
 illud B¹ i. etiam B²
 fetus
om. 11)
 alendos. ceteros, T. id ipsum, S. alendos.
 alio quodam usui patriae futuros proces-
 suque aetatis 12)
om.
 ex his
 degeneraverint 13)
 ad secundae dignitatis ordinem
 timeae
 strictim licet 14)

10) Distinctio huius loci, ut multorum aliorum, apud Mullachium perversa est. Ita distin-
 guendum: 'Quid illud, quod sine odio et sine aemulatione nubentium melioribus procis melius moratae
 virgines sortito obveniant, inferiores porro inferioribus? nonne tenetis . . .?' Porro eadem vi qua
 autem, vero, contra saepissime praeditum legimus: 149^a p. med.: Partim tenemus; in quibus
 porro nutabit memoria, praesens ipse . . suggeres; 152^b sub fin.; 153^b in.: Nobis porro (ἡμῖν δε);
 158^b p. med.: Optimus erat; ab optimo porro (ἀγαθῷ δε) longe relegata est invidia; 159^a in.; ib.
 med., ubi legendum: nihil eorum . . esse melius intellegente, intellectum porro nisi animae non
 provenire; 157^a med.: alterum . . ; porro alterum (τὸ δ' αὖ); 157^b ante med.: Sensilia porro; 179^b post
 med.: et alterum quidem . . , porro . . alterum; 180^a in.

11) Recte; abest etiam in Platone: τὰ μὲν τῶν ἀγαθῶν θρεπτέον ἔφαμεν εἶναι.

12) Fortasse sic legendum: 'S. Ceteros ablegandos aliō (εἰς τὴν ἄλλην . . διαδοτέον πόλιν),
 quondam usui patriae futuros (cf. 211^b med.: dehinc quod usui nobis sint interpretantes) processu-
 que aetatis . . habendos'.

13) B non raro pleniore formas Perfecti Ind. et Coni. et Fut. exacti praebet, ubi Mull.
 contractas habet, velut 154^b, 10: commeaverunt (commearunt M); 172^b extr.: pulsaverint (pulsar-
 rint M); aliis locis Mull. cum B consentit, velut 187^a, 9: conflaverit; ib. 12: nuncupaverit; 199^b, 6:
 monstraverit; 222^a, 6: spectaverint; 223^a, 3: commaculaverint; 258^a p. med. et 259^b, 6: peragraverint;
 at 155^a, 16 B¹ imperarent, B² et M imperarunt.

14) Frequens est haec collocatio Coniunctionis licet; vide, ut alios locos omittam, 151^a,

de ista	de <i>add.</i> B ²
quodve	quidve
visis animalibus eximiae pulchritudinis ac venustatis	visis eximiae pulchr. ac. ven. animalibus
151 ^a urbis informatae adumbratumque	u. i. adumbrataeque
in pace aut bello	i. p. ac bello
o Critia	critia
nec veteres quidem	ne v. q.
oratores	auctores
Non quod	non quo ¹⁵⁾
perfecte	perfectae
experientiamque	que <i>om.</i>
ingeniis	ingen B ¹ <i>syll.</i> iis <i>suppl.</i> B ²
Sophistas quamquam	sophistas quoque
sermonis inundatione	inundatione sermonis
assequi	adsequi
debeant esse	esse debeant
populi. Superest	populi S. (i. e. Socrates) superest
philosophiaeque naturali studio	ph. naturalis studio
151 ^b Timaeus	fol. 3 ^a timeus (<i>modo</i> sic, <i>modo</i> timaeus)
ex Locris	ex locris est
obtinet	optineat
scimus	scimus B ¹ sciamus B ²
apprime	adprime

16: praeclaris licet praestantibusque ingeniis; 185^b ante fin.: mundus sensibilis licet et corporeus; 176^a p. med., ubi legendum: perturbatos licet (sc. circuitus animae); 202^a, 23: minor licet; ib extr.: per immensum licet; 244^b, 14: miris licet; 256^a ante fin.: laboriosius licet; 258^b extr.: imperfectae licet eruditionis.

15) Omnibus fere locis B praebet non quo . . , sed quod; 177^a, 5: non quo sit (Non quod M); 210^b med.: non quo disputatio haec . . aliena sit (non quod M); 230^a sub fin.: non quo mens . . laedatur (non quod M); 247^a med.: non quo . . esse possit (non quod M); 252^a, 2: non quo habuerit (non quod M); aliis locis etiam Mull. non quo scriptum habet, velut 210^a p. med.: non quo sibi invicem obsistant; 210^b p. med.: non quo delectaretur; 222^a med.: non quo sit aliqua in animis differentia; at 223^a, 6 et B et M: si quidem ex virili sexu transeant in feminae formam, non quod ipsa anima sexum mutet, sed deterius corpus accipiat.

De Hermocratis
 accommodata
 vobis iubentibus
 hesterna die
 visa
 disserenda
 a nullo alio
 expleto competenter officio
 non otiosum
 Critia
 cognoverit
 152^a So. Sic fieri
 o Socrates
 ille Solo
 admodum
 annullatas
 illustrem
 penes
 appropinquaret
 agente annum decimum
 sive quod vellet
 Critiam
 152^b laetatus
 mi Amynder
 Aegypto
 So. Quisnam

adhermocratis B¹ de herm. B²
 adcommodata
 iub. *om.* B¹ iubentibus vobis B²
 hesterno die ¹⁶⁾
 visi B¹ visa B²
 disserenda B¹ disserenda B²
 a nullo (*οὐδένες ἄν ὑμῶν*)
 impleto c. o. ¹⁷⁾
 non quidem otiosum
 o critia
 cognoverat B¹ cognoverit B²
 Cr. Sic fieri (Cr. = Critias *recte*)
 o socrate
 ille *om.*; *supra* solo B³ 'vel solon'
 ammodum B¹ admodum B²
 adnullatas *in marg. ead. manu adiectum*
 inlustrem
 poenes (*alibi* paenes *vel* penes)
 propinquaret
 agente annos decem
 fol. 3^b seu quod vellet ¹⁸⁾
 Critian ¹⁹⁾
 laetus B¹ laetatus B²
supra amyn. B³: nomen libri
 aegipto
 Et ille. quinam ²⁰⁾

16) cf. infra ante fin.: praeterito die; 155^b ante fin.: hesterno die.

17) cf. 152^b, 5: sermonem, quem ab Aegypto reversus instituerat, impleset; 230^a extr.: officium suum iuxta naturam implere non possit.

18) sive — seu non raro invenitur; 183^b, 13: sive numeri sive molis seu qualitatis; 207^a post med.: sive orientalis seu (sive M) occidua; 234^b post med.: sive mentem seu providentiam.

19) cf. 210^a ante med.: ad astronomian potius quam physiologian (astronomiam — physiologiam M).

20) Perversissime in edd. Fabric. et Mull. in illa Critiae narratione nomina Socratis et Critiae praescribuntur.

Cri. De maximo et famatissimo titulo eximiae virtutis	de maximo inquit eximiae virtutis et famosissimo titulo
quam gessit	quem g.
cuius	<i>supra</i> cuius <i>litt. minutissimis script.</i> virtutis
impendio	impendio
So. Dic quaeso, Critia	Dic quaeso inquit o critia
quod opus illud	quod illud opus
Est, inquit Critias, regio Aegypti	Est inquit (ἡ δ' ὅς) aegypti regio
civitas magna	c. m. est
Amasis	<i>supra</i> amasis B ³ : vel r
conditrix vero urbis dea Aegyptiaca	conditor vero deus urbis aegyptia ²¹⁾
amatores sunt	sunt <i>om.</i>
cognitione	cognitione, <i>sed supra i prius litt. minut. scriptum a</i>
nobilitarii	nobilitari
Solo	<i>supra</i> solo B ³ : vel solon
153 ^a nationis vir	natio B ¹ nationis vir B ²
sacerdotum	sacerdote B ¹ sacerdotum B ²
Phoroneo	foroneo
Niobe	nioba
docte studioseque	docte <i>om.</i>
esse dicebat	esse. <i>supra lin. litt. min. scriptum</i> referebat
quisquam est in Graecia	quisquam aegrecia
Cur ita diceret	cur istud diceret ²²⁾ (<i>supra script. s. sacerdos</i>)
immerito	inmerito
Phaethontem	Foetontem
affectantem	effectantem B ¹ aff. B ²
coelestibus	caelestibus (<i>sic omn. locis; item caelum</i>)
longo	longa
vastitas inflammationis	inflammationis vastitas ²³⁾

21) τῆς πόλεως θεὸς ἀρχηγός τις ἔστιν; at 154^b, 10: conditricis deae.

22) recte *istud*; Plato enim: τί τοῦτο λέγεις;

23) sic collocans Chalc. imitatus est verborum collocationem Platonice: τῶν ἐπὶ γῆς πυρὶ πολλῷ φθορά.

ii, qui	hii qui
editis	aeditis
quam vicini	quam qui vicini
153 ^b irriguo	inriguo
humore	umore (<i>sic fere omnib. locis</i>)
pastores quidem nostri	p. q. vestri ²⁴⁾
contingitur	contingetur
planitiem	planiciem (<i>alibi planitiem</i>)
per eandem planitiem	p. e. canitiem B ¹ plan. B ³
detumescentibus	decumescentibus B ¹ det. B ²
remeat	remaneant B ¹ remanant B ³ ²⁵⁾
monimentorum	monimentorum B ¹ monum. B ²
quas vel fama	<i>inter quas et fama littera aliqua erasa, supra</i> <i>rasuram B³ scripsit vel ²⁶⁾</i>
refectae	refecte
monimentorum	monum.
litteris	litteris (<i>sic ubique</i>)
res vestras proprias antiquas	vestras proprias res antiquas
distent	distant ²⁷⁾
deinde	dehinc ²⁸⁾
154 ^a genus majorum	maiorum genus
Athenienses caeteri facti estis exiguo se- mine tunc superstite	athenienses ceteris istis exiguo semine facti tunc superstite ²⁹⁾

24) nostri Fabr. et Mull. perperam; nam sententia huius loci contrarie refertur ad sequentia: 'Quibus periculis regio ista (i. e. nostra) minime contingitur'.

25) remanant recte; respondet enim antecedenti manant.

26) vel tollendum; Plato: ὧν ἀποῖν ἔσμεν.

27) Indicativus recte: Τὰ γούνη νῦν δὴ γενεαλογηθέντα . . . παίδων βραχύ τι διαφέρει μύθων.

28) dehinc post principio bene; 155^a extr.: ut . . . hostes humani generis primo fugaret, dehinc (deinde M) funderet; 181^b extr.: Quaeritur primo de genitura mundi, dehinc de ortu animae; 195^a med.: Principio caelestium ignium ortus . . . Dehinc quod —; 209^b extr.: Prima haec est caligo, dehinc post terra creata est; 211^b med.: Quos . . . primo quidem . . .; dehinc quod usui nobis sint interpretantes.

29) Corrupta scriptura codicis in hunc modum emendanda erit: 'Athenienses ceteri estis

publicae cladi

fuit enim olim

belloque ac pace

praeclarae

sacerdos — revelaret

et respondisse illum: Nulla est invidia
cum tibi

et id cogat me facere

octies mille annis post

delubrorum

ergo

millia

vixerunt

desiderabis

forsan enim

reperies multa indicia

opificii

discreta sunt

promiscue

154^b disparatas habent sedes

fol. 4^b publice cladi; *supra* cladi B³: vel
clati (dati?)

fuit enim fuit olim

belloque et pace

praeclare

sacerdotes - revelarent ³⁰⁾

et illum nulla est invidia respondisse
cum et tibi ³¹⁾

et id me facere cogat

octo milibus annis post ³²⁾

delubrorum B¹ delubr. B²

om. B¹, *add.* B²

milias

vixerint

desiderabitis

fors enim ³³⁾

multa repperias indicia

opificum ³⁴⁾

d. sint

promisce

d. sedes habent

exiguo semine facti tunc superst.; quod facti medium inter Ablativos absolutos collocatum est, non mirum; similis traiectionis exempla haec sunt: 152^a ante fin.: Erat enim sollemne . . nos pueros ad certamen memoriae propositis invitare praemiis puerilibus; 167^a, 8: noctis dieique ortus ex eodem semper et inerrabili motu rata factus alternaque lucis atque umbrarum successione; Fabr. et M: motu factus rata.

30) Pluralis accommodatior verbis Platoniceis: δέμενος τῶν ἐξέων πάντα . . . διελθεῖν.

31) σοῦ τε ἔνεκα ἐρῶ καὶ τῆς πόλεως ὑμῶν.

32) Etiam Fabric.: octo millibus annis post; at locus, nisi pravus error scriptoris subest, corruptus est; vide Platonis verba: προτέραν μὲν τὴν παρ' ὑμῖν ἔτεσι χιλίοις . . ., τὴνδε δὲ ὑστέραν. τῆς δὲ ἐνθαδὲ διακοσμῆσεως παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς ἑροῖς γράμμασιν ὀκτακισχιλίων ἐτῶν ἀριθμὸς γέγραπται.

33) fors recte, cf. 156^a, 3: fors etiam, quod; 165^b, 16: ac de his quidem fors erit aptior deinceps disputandi locus.

34) opificum respondet Platonico τὸ τῶν δημιουργῶν. In seqq. legendum: ut promiscue nullum (sc. genus) operetur.

idem usus et eadem differentia

clypeorum

amentata

obtinet

commearunt

exornatione

priorem urbem vestram

Numen illud, quod

salubri

subtiliumque

regionem talem censuit eligendam

similes viros esset editura

utpote qui divinae

inferentem

fretum illud, opinor, erat

155^a in ore atque in vestibulo

censentur

major aliquanto

idem usus et differentia

clipeorum

ammentata

optinet

commeaverunt

exhornatione

priorem vestram urbem

illud *om.* ³⁵⁾

om. B¹, *add.* B²

suptiliumque

regionem eligendam censuit talem

similes esset viros e. ³⁶⁾

fol. 5^a utpote divinae ³⁷⁾

inserentem B¹ infer. B²

fretum illud erat opinor

in ore ac vestibulo ³⁸⁾

censetur

aliquanto maior ³⁹⁾

35) Plato: ἡ θεὸς προτέροις ὑμῶς διακοσμήσασα.

36) Similis verborum collocationis exempla leguntur 170^a, 1: si erit mundus perfectus futurus; 221^a, 17: an plebeia sit atque humili fortuna futurus.

37) Sic distinguendum: 'His ergo legibus vel honestioribus etiam institutis ad omnem virtutem eruditi veteres Athenienses, utpote divinae prosapiae germani, maximis et ultra humanae gloriae captum titulis laudum nobilitati sunt.' Nihil frequentius quam utpote sine qui et Coniunctivo. Exempla nonnulla afferam: 149^b, 10: utpote consanguineos naturaque amicos; 150^b, 8: utpote naturale privilegium bonitatis praeferentes; 151^b, 4: utpote civem; 154^b, 13: utpote enim bellicosa et sapiens; 156^b, 5: utpote in astronomia ceteris eminentem.

38) Repetitio Praepositionis non necessaria; 161^a, 11: Ex omni quippe igni et item totis (B; ex totis M) reliquis; 162^b, 17: Ex individua . . substantia itemque alia, quae —; 169^a, 8: a visu atque oculis; 169^b, 3: in ore hominum ac mentibus; 215^a med.: in hac rerum ordinatione atque rerum lege; contra 222^a sub fin.: pro modo proque magnitudine; 223^b p. med.: sine ratione ac sine modo.

39) aliquanto Chalc. Comparativis et eis vocibus, in quibus Comparativi notio inest, praeponere solet; 148^b, 13: aliquanto obscurius; 152^a ante fin.: aliquanto pluribus; 169^a, 2: aliquanto post B (post aliquanto M); 183^b, 18: aliquanto minus; 194^a extr.: aliquanto apertius; 204^b, 13: aliquanto post; 209^b med.: aliquanto verisimilius; 207^a med.: aliquanto quam Solis esse elatiorem; 210^a p. med.: aliquanto significantius; 211^a, 17: aliquanto crassiorem; 245^b arte fin.: aliquanto tamen

Libya	libia (<i>sic omnibus fere locis</i>)
iter tunc illud	iter tam illud B ¹ i. tunc i. B ²
terrae	terre
littore	litore
veteris portus	portus veteris
immensae	immense
verum est mare	est <i>om.</i>
admirabilis	ammirabilis
regum exstitit	exitit (B ¹ extitit B ²) regum
obtinentium dominantiumque maximae parti	optinentium maximeque parti continentis do-
continentis	minantium
tertiaei parti mundi	tertiaei mundi partis
imperarunt	imperarent B ¹ imperarunt B ²
Europae	europe
Tyrrhenum	thirrenum
o Solo	o <i>om.</i> B ¹ , <i>add.</i> B ¹
regionem, et hoc amplius	regionem hoc amplius ⁴⁰⁾
quae pro	quod pro ⁴¹⁾
ceteris cunctis	ceteris <i>om.</i>
assecuta	adsecuta
deinde funderet	dehinc f.
155 ^b conservaret	servaret
illuvione	inluvione
praeclara	preclara
concreto	fol. 5 ^b concreta
o Socrates	o socrate
superiore die	praeterito die

propriora; 252^a p. med.: aliquanto plus. Unus, quod, sciam, locus aliquanto e fide codicis B postpositum habet: 210^b med.: altior aliquanto.

40) et ante hoc amplius supervacaneum est; 161^a extr.: propterea ut perfectum animal esset utpote ex integris corporibus perfectisque conflatum, hoc amplius ut aeternae compos incolumitatis foret; 196^a p. med.: Sed de forma quidem totius mundi et etiam terrae, hoc amplius de eiusdem media positione; 204^a p. med.: Hoc amplius, quod; 210^a, 12: in coetibus . . . omnibusque transfigurationibus, hoc amplius in defectionibus et reparatis illustrationibus.

41) quod magis respondet orationi Platonicae: πάντων γὰρ προστάσα.

pacatis
 militaribusque
 rempublicam
 de memoria apud memetipsum
 experiri
 ex quo factum est
 quia
 scrutabundus omnia
 fere
 rerum
 in prima discuntur aetate
 haud ita confidam
 cum ea, quae
 156^a retexam
 altius infigit mentibus insita

peccatis B¹ pacatis B²
 militariisque
 rem publicam
 apud memetipsum de memoria
 experire B¹ experiri B²
 est *om.* 42)
 quod
 omnia scrutinabundus
 fore 43)
om.
 in p. aetate disc.
 haud confidam 44)
 cumque B¹ cum quae B²
 texam (*in ras.*) B¹ retex. B²
 altius insignit mentibus cognita 45)

42) est in cod. B recte omissum; 208^b, 8: Quare factum, ut; 211^a, 5: Itaque factum, ut; 233^a med.: Quare faciendum, ut; 240^a, 15: Qua ratione factum, ut; 257^a med.: Ex quo factum.

43) Fabricius et Mull. scripserunt: 'certumque illud expertus sum, tenaciorem fere memoriam rerum, quae in prima discuntur aetate', ignari consuetudinis Chalcidianae, qua fore eandem fere vim atque esse habet; 158^b, 6: Memento enim tam me . . quam eos . . homines fore (B), ubi Fabr. et Mull. esse; 179^b, 2: dicimus separatas a coetu corporearum specierum fore archetypa exemplaria rei sensibilis; 187^b med.: quia necesse erat in mundo fore genus animalium; 198^b ante fin.: demum erat necesse fore aliquam . . transfusionem; 211^a p. med.: Etenim est absurdum . . . stellas . . sine anima fore, carere etiam vita putare; 211^b, 9: necesse est aliquod genus medium fore; 214^a, 14: Platoni placet, neque omnia ex providentia fore; 215^a med.: antiquissima quaeque ex praecessione dicuntur fore; 217^a p. med.: Quid ergo dicimus? Deum scire omnia . .; porro, quae sciuntur, partim divina esse . ., partim occidua . ., immortalium rerum substantiam fixam et stabilem fore; 218^a, 11: putant etiam, qui cum voluptate vivant, beatos fore; 229^a med.: At vero anima sine ortu et ex aeternitate non sine motu, quemadmodum *ἐντελέχειαν* Aristoteles fore confitetur; 232^b ant. fin.: Censet enim Plato lumen ex oculis profundi purum . ., solis porro lumen instrumentum animae fore.

44) ita non necessarium; 'ὅτι ἂν οἷδ' εἰ δυνατὸν'.

45) Sic lectio in edd. depravata restituenda est; 165^a, 9: Quae quidem omnia in anima fieri eidemque insigniri palam est; 179^a, 9: qui materiis mollibus impressionique cedentibus insignire formas aliquas volunt; ib. 13: quod omnibus rerum omnium formis . . insignietur; 202^a, 14: linea spinam duobus planis orbibus insigniat; 247^a ante fin.: Opifex igitur silvae . . formas insigniet.

forsque etiam
 impresserit
 ad quod
 omnia pertinent, quae dicta sunt
 Socratis
 adumbratum
 vere
 beatam
 unum populum
 Aegyptius
 satisfieri
 quam vario ipse sermone
 mi Socrates
 remuneratione huiusmodi fieri
 So. Nullam
 approbo
 quae propria est
 commentitiamque
 sed
 156^b institutae
 attento silentio
 naturaeque
 loco
 sensibilis
 ad hominum genus
 generationemque
 imbutis
 sanctorum legum moderamine
 monumentorum

fors etiam ⁴⁶⁾
 infecerit
 ad *om.*
 omnia quae d. s. pertinent
 socrates B¹ socratis B²
 adumbrata
om. B¹, *add.* B²
 beate B¹ beatam B²
 vivum p.
 aegyptiis B¹ — ius B²
 satis fieri
 quam socrates vario sermone
 fol. 6^a mi socrate
 fieri h. rem.
Nota personae S abest
 adprobabo
 quae est pr.
 commenticiamque
om. B¹, *add.* B²
 institute
 attonito s.
 natureque
 hoc loco, *sed* hoc *exp.*
 sensibilis
 ad g. hom.
 generationem
 inbutis
 legum sanctiore moderamine ⁴⁷⁾
 monum.

46) Restituta lectione codicis sic distinguendum: 'cum ea, quae puer cognoverim, incolumi memoria plane retexam (nisi forte in illa (sc. senili) aetate cognitionis delectatio altius insignit mentibus cognita), fors etiam, quod —.

47) Ablativus Comparativorum III decl. in B omnibus locis in e desinit; velut 164^b, 4: exteriore complexu, ubi M: exteriori; 239^b extr.: diligentiore indagine (diligentiori M); aliis locis M ipse formas in e exeuntes habet.

de majoribus
 Nae
 apparatus
 ergo age o Timaeae
 vere
 de maximis vel de minimis rebus
 precari
 157^a saevo
 implacabili
 convenienter
 disserendum
 nec semper est
 perceptibile
 et ductu
 irrationabili
 unquam
 existenti
 ex aliqua causa necessario gignitur

dat formam
 immortalis
 157^b faciendum
 atque tangatur
 meta est siquidem huiusmodi sensibilis corporeaeque naturae

de om. B¹, add. B²
 ne
 om. B¹, add. in marg. B²
 ergo timee B¹, e. age t. B²
 vero B¹, 'vel vere' B³
 de max. rebus vel de min.
 praecari
 sevo
 inplacabili
 consequenter
 fol. 6^b dividendum ⁴⁸⁾
 nec est semper ⁴⁹⁾
 percibile B¹ perceptibile B³
 et om.; dictu B¹ ductu B² ⁵⁰⁾
 inrationabili
 umquam
 existendi ⁵¹⁾
 om. B¹; add. in marg. B², nisi quod necessaria scripsit.
 fortunam dat
 immortalis
 faciendum ⁵²⁾
 supra atque B³: 'a quo'
 cum et a. si quidem huius modi sensibilis corporeae atque naturae ⁵³⁾

48) dividendum respondere videtur Platonico Ἔστιν οὖν ... πρῶτον διαιρετέον τὰδε.

49) est cum vi collocatum: ὃν δὲ οὐδέποτε.

50) et recte abest in B; τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιληπτὸν αἰ κατὰ ταῦτα ὄν; scribendum igitur: 'Alterum intellectu perceptibile ductu et investigatione rationis semper idem'.

51) existenti etiam Fabr.; existendi rectissime B; cf. Senec. de ot. sap. 4, 1 (31): condicio nascendi.

52) Oratio ἀναχολούθως conformata a Fabr. et M. male distincta est; scribe 'Omne igitur caelum vel mundus seu quo alio dignatur nomine; faciendum est enim, quod in omni tractatu fieri decet, ut inter initia consideretur, quid sit, quo de agitur; item, mundus fueritne semper citra exordium temporis an sit originem sortitus ex tempore, considerandum. Factus est utpote corporeus'.

53) Locus corruptus est. In B corrector pro et a. si quidem legi vult, ut videtur:

porro ea, quae
difficile est
Porro non est dubium
factum atque elaboratum
158^a ille auctor maximus, operisque
iis, quae
exsistunt
accommodatus
non est facile
Itaque constantis
stabilisque
inexpugnabilis
reperitur
similitudinem
quantoque melior est
tanto famae
iam nunc, o Socrate, praedico
158^b et inexpugnabiles
afferre
ne mireris
intuere

p. eaque B¹ ea quae B²; *supra* B³: 's. sint'
est *om.*
certe dubium non est
f. et elaboratum
fol. 7^a i. a. maximus operisque 54)
his quae
exsistunt (*sic omn. fere loc.*)
adcommodatus (*modo adc., modo acc. script.*)
n. e. facile factu
ita constantis
stabilique B¹ stabilisque B²
expugnabilis B¹ inexpugn. B²
reperitur
similitudinem B¹ similitud. B²
q. est melior
lato B¹ tanto B³ fama
praedico iam nunc socrate
inexpugnabilesque
adferre
ne miremini
intuere

aetas equidem* et, sensibilis correxit in sensilis, atque in que, denique post vocem naturae supra scripsit sit. Haec omnia futilia sunt. Ne Fabricii quidem lectio, quam M recepit, probabilis est. Nos ita sanandum locum putavimus: 'Factus est utpote corporeus et qui videatur atque tangatur, omnia si quidem huiusmodi sensilis [corporeaeque] naturae, sensilia porro ea, quae opinio sensu aliquo commota praesumit, eaque omnia facta sunt'. Cur factus sit mundus utpote corporatus, adspectabilis, tractabilis, hoc modo demonstratur: 'omnia huiusmodi (πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα) i.e. quae cernuntur et tanguntur et sunt undique corporata, sensilis naturae sunt, sensilia autem ea sunt, quae opinione comprehensa cum sensu sunt, haec autem ortum habent gignunturque'. Inde apparet corporeaeque foedum glossema esse. De collocationis vocum omnia siquidem veritate dubitari non potest; cf. 158^b extr.: volens si quidem.

54) Post verba ille auctor maximus plene interpungendum est. Incipit novum enuntiatum, cuius initium mancum et depravatum est. Plato: Οὕτω δὲ γεγεννημένος (sc. ὁ κόσμος) πρὸς τὸ λόγῳ καὶ φρονήσει περιληπτὸν καὶ κατὰ ταῦτα ἔχον δεδημιούργηται; Cicero: 'Sic ergo generatus ad id est effectus, quod ratione sapientiaque comprehenditur atque immutabili aeternitate continetur'.

consentaneas
rationes
homines esse
exsequaris
optimus erat
longe relegata est invidia
159^a relinqui
importuno
unquam
jactatione
formam
bonitati praestanti
quidquam
divinitati tantae
hebes dumtaxat
intelligens
non nisi animae provenire
collocata
sensilem
sequuntur
159^b non in specie
imperfectae
complectitur
continet

consentaneus B¹ — eas B²
assertationes B¹ assertiones B²
h. fore (*vid. adn. 43*)
exequaris
optimus B¹ erat *add.* B²
invidia longe relegata est
reliquit
importuno
unquam (*sic omn. fere loc.*)
fol. 7^b iactantia B¹ iactatione B²
fortunam
bonitate pr.
quicquam (*sic omn. fere l.*)
tanti divinitati
habens d.
intellegens (*sic omn. l.*)
nisi animae non provenire ⁵⁵⁾
locata ⁵⁶⁾
sensibilem
secuntur
nec in sp.
imperfecte
complectatur
abest ⁵⁷⁾

55) 'νοῦν δ' αὖ ἄνωγ' ἡ ψυχῆς ἀδύνατον παραγενέσθαι τῷ. Ne quis convenire legi velit, vide 257^b med.: priusquam . . splendor et pulchritudo proveniret universitati; 251^a p. med.: quatenus ex idearum sinceritate nativis vera rebus similitudo proveniat.

56) Chalcid. saepius locare quam collocare usurpat; 159^a sub fin.: anima in corpore locata (collocata M); 162^a extr.: animam in eius medietate locatis; 162^b extr.: tertium substantiae genus mixtum locavit medium inter — (coll. 186^b, 16 et 29); 166^b, 3: decenti sibi motu locatis; 168^b, 12: diei noctisque custodem locavit; 179^b extr.: in semet locatum; 197^b extr.: sol medius locatus; 228^a, 10: vita corporis in anima locata est; 228^b med. multisque aliis locis.

57) continet abest recte; Plato: κατὰπερ ὅδε ὁ κόσμος ἡμῶν. In antecedentibus mundus alter glossema mihi videtur legendumque: 'intelligibilium, si quidem animalium (illorum?) genera complectitur (sc. id, in quo omnia genera et quasi quidam fontes continentur animalium in-

sensile
 aut innumerabiles
 considerandum est
 juxta unum exemplar
 160^a unum nec simplex
 mutuabatur
 nec innumerabiles mundi
 merito erat futurus
 sine igne
 quidquam tangi
 quoniamque
 adiunctione
 cohaerent
 certe est
 et se ipsum
 efficit modus et congrua mensura partium
 160^b tum certe
 differt
 medietatis
 cum medietas

 eoque pacto
 et latitudinem
 solas
 solidorum corporum

sensibile
 vel inn.
 est *om.*
 iuxta exemplar
 unum et simpl.
 mutuabat B¹ mutuabatur B²
 neque duo nec inn. m. ⁵⁸⁾
 erat merito futurus ⁵⁹⁾
 sine igni ⁶⁰⁾
 tangi quicquam
 quoque
 adiunctione *an* advinctione?
 fol. 8^a coherent
 certe
 et ipsum B¹ et se ips. B²
 modus et c. m. p. efficit
 tunc certe ⁶¹⁾
 differet ⁶²⁾
 medietas B¹, medietatis B²
 cum *supra lineam scriptum radendo paene*
evanuit
 eoque facto
adiec. B³
 solam ⁶³⁾
 corporum solidorum

tellegibilium) perinde ut hic mundus nos et cetera subiecta visui et ceteris sensibus; vide Platonis verba.

58) neque duo etiam Fabr. omisit; at cf. Platonis verba 'διὰ ταῦτα οὐτε δύο οὐτ' ἀπείρους ἐποίησεν'.

59) De hac verborum collocatione vide adn. 36.

60) In cod. B Ablativus huius nominis nusquam in e disinit; M sibi non constat modo igne, modo igni scribens.

61) tunc etiam M p. 182^a extr. habet, ubi verba enarrandi causa repetuntur.

62) Futurum respondet Graeco *ξυμβήσεται*; quamquam infra l. l. etiam B differt praebet.

63) solam etiam M p. 183^a post med.

nunc vero quoniam
opus erat
ignem et terram
iisdem
161^a rursum quae inter aëra et aquam
quatuor
supradictis
sui fabricatoris
illa corpora integra
et item ex totis illis reliquis
161^b gesturo
rotundam
spatiis
meliorem similitudinem dissimilitudine
laevem
rejectis
intra
audiendi
nec opus respirandi
162^a spiritus intrinsecus
nec membris quidem
cibo — cibatus
patereturque
rationabilis

nunc quoniam ⁶⁴⁾
erat opus
ignem terramque
isdem
haec verba adiec. B³ in marg.
quattuor (*sic omn. loc.*)
supra dictis
fabricatoris sui
illa integra corpora ⁶⁵⁾
et item totis reliquis (*cf. supra adn. 38*)
fol. 8^b regesturo ⁶⁶⁾
rutundam B¹ rotundam B²
spaciis (*nonnunquam spatiis*)
m. similitudine
levem (*sic omn. l.*)
regestis
abest ⁶⁷⁾
audiendo
nec vero resp. ⁶⁸⁾
intrinsecus spiritus
ne m. quidem
ciuo — ciuatus B¹ cibatus B²
pateretur
rationalis B¹ rationabilis B²

64) nunc quoniam M p. 183^a sub fin.; ibidem: ignem terramque.

65) Haec collocatio confirmatur verbis Platonis 'τῶν δὲ δὴ τετάρων ἐν ὅλῳ ἐκαστον'.

66) regesturo, quod Fabr. quoque praebet, a M non damnandum fuit; vide 186^a, 7: intra mundum vero regestis omnibus.

67) Fabr. et M: 'Siquidem neque videndi necessarius esset usus, cunctis extra globum visibilibus rejectis; intra nec auditus, nullo extra posito audiendi sono', quae lectio et a sententia loci et a Platonis verbis 'ὅρατὸν γὰρ οὐδὲν ὑπελείπετο ἔξωθεν, οὐδ' ἀκοῆς' prorsus abhorret. Aut legendum 'cunctis extra globum visibilibus regestis intro, nec' aut 'cunctis intra globum visibilibus regestis, nec'.

68) Restituendum erit 'nec vero opus'; cf. 162^a, 8: nec vero manus ei necessarias esse duxit.

loco	colo B ¹ loco B ²
totum perfectum	totum perfectumque ⁶⁹⁾
in ejus medietate	in medietate eius
globum	glouum B ¹ globum B ²
porrigi	porri B ¹ porrigi B ²
162 ^b praecipuum	<i>supra</i> h. v. B ³ : principium
postgenita	fol. 9 ^a post genita
corporis naturae	naturae corporis
genus animae	animae genus
163 ^a vocatur	vocetur
item in conjugatione	item coniugatione
in unam permiscuit speciem	in unam speciem permiscuit
illa natura	illaque natura
adunationi	unationi B ¹ adunationi B ²
cum substantia	cum <i>om.</i> B ¹ , <i>add.</i> B ²
diversi	diversique B ¹ diversi B ²
quod idem ex gemina natura vocatur	(quo B ¹) quod (B ¹) idem vocatur gemina natura ⁷⁰⁾
ejus duplicem	duplicem eius ⁷¹⁾
tertiam	terciam (<i>nonnullis loc.</i> tertiam)
sescuplam	ses quiplam B ¹ ses quuplam B ²
primitus sumptae. At vero quartam sumpsit duplicem secundae	pr. sumpsit duplicem secundae B ¹ pr. sum- ptae. at vero quartam duplicem secun- dae B ²
fuit assumptio partibus septem	fuit <i>om.</i> B ¹ , <i>add.</i> B ² ⁷²⁾
duplicis et triplicis quantitatis	et triplicis <i>om.</i>
universitate	universi B ¹ universitate B ²

69) cf. 'καὶ ὅλον καὶ τέλειον . . . σῶμα ἐποίησε'.

70) Lectio Fabricii et Mullachii ex fide codicis B sic emendanda est: 'quo singulae partes constarent ex substantia diversique et item eius, quod idem vocatur, gemina natura'; 'ἐκάστην δὲ ἐκ τε ταύτου καὶ θατέρου καὶ τῆς οὐσίας μεμιγμένην'; cf. Chalcedii ipsius enarrationem p. 186^b extr., 187^a init.

71) Eandem collocationem invenies 187^b post med.

72) Numeri notationem falsam esse iam Fabr. animadvertit. p. 288 ed. s.

163^b medietatum
 sescuplorum
 a Graecis ἐπιτριτος dicitur
 ab eisdem ἐπόγδοος
 ad perfectam
 adversus
 sex. Et iam
 hujuscemodi
 in speciem χ graecae literae
 coarctavit — curvavitque
 164^a naturae
 consanguineus
 dextra
 diversum vero
 ad sinistrum
 septemque
 orbesque ipsos — agitatione
 quattuor vero et
 et ad comparisonem
 motu feruntur

meditatum B¹ mediet. B²
 ses cyplorum
 a grecis epitrita dicuntur
 epocdoos ab hisdem
 fol. 9^b ad om. B¹, add. B²
 adversum ⁷³⁾
 sex omne etiam (*sed omne ead. m. expunct.*)
 huius modi
 in sp. chi (*infra lineam χ*) graece litterae
 coartavit — curvabitque B¹; b *in v mut.* B²
 nature
 consanguineos B¹ — eus B²
 dextera
 diversum porro ⁷⁴⁾
 in sinistrum
 semperque B¹ septemque B²
 om. B¹, add. *in marg.* B²
 quattuor et
 et om. B¹, add. B²
 feruntur *abest* ⁷⁵⁾

73) In cod. B multo frequentius adversum quam adversus invenitur.

74) porro nihil offensionis haberet — vid. adn. 10 —, nisi infra 195^a in. etiam B vero praeberet. Contra ibid. id, quod sequitur, in sinistrum etiam M habet.

75) feruntur interpolatum est ab eis, qui ignari erant consuetudinis Chalcidii. Tres et quattuor pro Accusativis putanda sunt pendentibus ex eis quae antecedunt 'orbesque ipsos contraria ferri iussit agitatione'; Relativum enim ex quibus nihil habet momenti ad structuram; cf. 171^a, 4: primo quidem sensum ex violentis passionibus excitari, post quem mixtam ex voluptate tristitiaque cupidinem nasci; 187^b p. med.: Unam sumpsit ex universo primitus portionem, post quam duplicem eius quam sumpserat, coll. 161^a, 12; 197^b extr.: Citimum quidem terrae praecipue esse Lunae globum, post quem Mercurii . ., supra quos Luciferi . ., ultra quos globum Martium; 198^a med.: primum se a terra transmisisse Lunae globum, post quem superasse Solis; 204^a, 14: unam . . facit . . portionem . ., cuius duplicem secundam; 213^b extr. Itaque locus, quem quaerimus, sic distinguendus erit: 'agitatione, ex quibus septem tres quidem pari velocitate, quattuor vero et sibimetipsis et ad comparisonem ceterorum impari dissimilique, sed cum ratione motu'; cf. eadem verba p. 195^a, 9, ubi pro notis legendum motu, quod ibi quoque B praebet.

164^b At illa
 complectens
 exteriori
 factum est
 ipse vero
 cunctis visibilibus
 facta est
 mixtis
 circuitione
 quid eiusdem, quid sit individuae
 165^a fideliter enuntiante
 specimen
 sed animal quidem
 natura aevoque exaequaturum
 Nam facto
 videbatur minime
 165^b genitura
 mansio est
 aevum
 166^a Hac ergo
 consiliaque
 volenti
 corporaque
 assignavit

ast illa ⁷⁶⁾
 complens B¹ complectens B²
 exteriori (*vid. adnot. 47*)
 factum ⁷⁷⁾
 ipsa vero
 c. intellegibilibus
 facta
 mixtis *in ras. littera x supra script.*
 circumitione
 quid sit eiusdem individuaeque ⁷⁸⁾
 fol. 10^a f. nuntiante
 speciem B¹ specimen B²
 sed animalis quidem
 natura. aevo exaequatur
 de facto B¹ unde f. B²
 minime videbatur
 geniturae ⁷⁹⁾
 mansio
 aeuom B¹ aeuum B²
 Haec ergo
 consilioque
 volentis ⁸⁰⁾
 fol. 10^b *om. B¹, add. B² in marg.*
 adsignavit

76) Ast restituendum; cf. 204^b, 15, ubi etiam M: Ast illa complectens; 165^b, 8; 206^b, 3; 227^a p. med: ast ille suorum saporis discernit.

77) Ut B¹ hoc loco, sic etiam M 205^a, 19 est omisit recte.

78) Lectionem codicis confirmat M ipse p. 194 p. med. et 205^b, 1; Plato: 'ὅτι τ' ἄν τι ταύτων ἦ καὶ οὗτοι ἄν ἔτερον'.

79) geniturae Genetivus est; 'Haec (sc. 'fuisse et fore deinceps') quippe (sc. sunt) geniturae temporis proprie; 'τὸ δὲ ἦν τό τ' ἔσται περὶ τὴν ἐν χρόνῳ γένεσιν ἰοῦσαν πρέπει λέγεσθαι'.

80) Errorem typoth. editionis Fabr. repetiit M. In eis, quae proxime antecedunt, legendum: 'is est, qui per omne tempus fuerit quique et futurus sit; B Fabr. M scriptum habent 'quippe et'; at vide Platonis locum 'ὁ δ' αὖ διὰ τέλους τὸν ἅπαντα χρόνον γεγονώς τε καὶ ὄν καὶ ἐσόμενος'.

rursus
 166^b videlicet iis
 ab iis quae
 circumferebantur
 uniformis inerrabilisque
 achanti volumen
 167^a ignivit
 motu factus rata
 consequitur
 sol item
 neque intelligunt
 167^b admiranda
 tum demum
 hoc omne
 Etiam fere — genituram
 mundus hic nondum
 168^a contemplatioque
 contemplatur in
 illic sunt
 et venustabat
 motumque eius circulis
 ac de iisdem
 168^b summa praediti divinitate
 siderei ignes
 convertuntur
 terrenorum animantium

rursum
 v. hiis
 ab his quae
 circumferentur B¹ — untur B²
 u. et inerrabilis
 achanti v.⁸¹)
 ignivitque
 fol. 11^a motu rata factus (*vid. adn. 29*)
 consequetur B¹ consequitur B²
 item *om.* B¹, *add.* B²
 nec intellegunt
 ammiranda
 tunc demum ⁸²⁾
 omne hoc
 fol. 47^b *litt. maiusc.* (*cf. p. 5*)
 nondum hic mundus ⁸³⁾
 contemplacioque
 in *om.*
 sunt illic
 evenustabat
 fol. 48^a motumque circulis
 ac de eisdem
 s. div. praediti
 ignes siderei
 convertunt
 terrenarum a.

81) Mendum M ipse infra correxit, cum 208^a acanthi scripsit.

82) tunc demum ex consuetudine sermonis Chalcidiani; cf. 216^b p. med.: Tunc demum enim firmis erit fundamentis locata Platonis sententia; 237^a p. med.: Tunc demum illa quoque alia demonstranda; 240^b p. med.: Denique etiam hominem prius intellegibilem et exemplum archetypum generis humani tunc demum corporeum factum a Deo. Quid? quod ipse M 208^b, 18 et 214 med., ubi verba illa repetuntur, tunc demum scriptum habet? Alia ratio est loci, qui 246^a, 14 legitur.

83) Haec collocatio magis convenit cum Platonis verbis τῷ δὲ μὴ πω τὰ πάντα ζῶναι . . περιειληγένοι.

vadentis
 applicationes
 gyros
 designatione
 169^a aut post aliquanto
 denuncient
 motus iis
 rationem motus earum
 divinarumque
 daemones
 iis qui
 majorum
 posteritati
 irreligiosum
 nec necessariis
 asseverationi
 Tethys
 169^b Rheae — Jupiter
 dii
 quae vel
 vel non videntur
 Dii deorum
 opifex idemque pater
 mea estis
 quod junctum est
 dissolubile est
 nequaquam

evadentis
 adplicationes
 giros
 dissignatione ⁸⁴⁾
 ut aliquanto post (*cf. adnot. 39*)
 denuntient
 m. his
 r. earum motus
 que *om.*
 demones
 his qui
om. B¹, maiorum add. B²
 posteritatis
 inreligiosum
 sed n.
 fol. 48^b adseverationi
 thetis
 reae — iuppiter
om.
 vel *om. B¹, add. B²*
 non *om. B¹, add. B²*
 di deorum
 opifex idem paterque ⁸⁵⁾
 estis *abest* ⁸⁶⁾
 quod vinctum est ⁸⁷⁾
 est *om.*
 nequaquam

84) Qualitatem aliquam stellae nanciscuntur non ex varia designatione, sed dissignatione, i. e. institutione; itaque bene se habet codicis scriptura et hoc loco et 208^b med.: 'stellae . . eandem constitutionis efficiunt dissignationem (designationem M)' et 209^a, 1: Quem quidem motum et quam dissignationem (design. M) non est putandum labem dissolutionemque afferre mundo.

85) *cf.* 212^b med.: 'quorum idem opifex paterque ego'; *ibid.* extr.

86) estis *abest* recte; *cf.* 213^a, 4: Opera si quidem vos mea. Praetermissionis verbi substantivi insolitae exemplum aliud vid. 223^b p. med.: Ex quo fit, ut saepe ipsi auctores malorum.

87) 'Τὸ μὲν οὖν δὴ δεῖν παρ' αὐτόν'.

nec omni modo indissolubiles

vegetatior

illa nexus vestri coagmenta atque vitalia,

ex quibus aeternitas composita est

mortalium genera

imperfecta — hoc (170^a, 2)

170^a porro proveniet

universi

suppeditato

dignitatemque

perfectione non indigeat

aggrediamini

generum mortalium

figatis

prospexeritis

mortali extrinsecus textu

foenus

nec omnino indiss.⁸⁸⁾

vegetior

illi nexus vitales, ex quibus aeternitas ve-

stra coagmentata atque composita est

mortalia genera (*it. postea*)⁸⁹⁾

Haec verba om. B¹, add. in marg. B²

proveniet porro B²

universae

subpeditato

dignitatem quoque

non indigeat perfectione

aggrediamini

mortalium generum

figens B¹ figatis B³

perspexeritis

m. textu extrinsecus

fol. 49^a fenus.

88) 'οὐδ' ἄλλοι τὸ πᾶν'; cf. 179^a, 10: nec ullam omnino formam; ib. 13: nulla omnino propria species.

89) mortalia genera magis congruere Graeco θνητὰ γένη patet.

His rite praemissis hoc edicto pronuntiamus fasces academiae nostrae crastino die ad virum nobilissimum et summe venerandum

D. JOANNEM DE HOFMANN
THEOLOGIAE PROFESSOREM PUBLICUM ORDINARIUM

prorectorem suffragiis collegarum creatum, regis nostri augustissimi potentissimi clementia confirmatum translatum iri. Is eodem die hora matutina XI in aula academica munus suum oratione publica auspicabitur. Quam ut audiat Vestraque frequentia his sollemnibus speciem et dignitatem addatis, Vos, collegae coniunctissimi, commilitones humanissimi, amici universitatis nostrae omnium ordinum ornatissimi, omni qua par est observantia invitamus.

Erlangae die III mensis Novembris a. MDCCCLXXV.

